

Oponentský posudek bakalářské práce

Název práce: Vývoj myšlenky podpory politické participace žen uvnitř českých parlamentních stran po roce 1989

Autorka: Veronika Šprincová

Vedoucí práce: PhDr. Hana Havelková

Oponentka práce: Mgr. Magdaléna Šťovíčková Jantulová

V úvodu práci si studentka klade otázku, jak a zda vůbec došlo či dochází uvnitř českých parlamentních stran k posunům v přístupu účasti žen v politickém životě. V rámci tohoto tématu se rozhodla zaměřit na strany, které jsou propojeny s ženskými sdruženími či hnutím a zjistit, zda tyto organizace mají šanci dosáhnou zvýšení počtu žen v politice (s. 7). Je jistě ocenitelné, že při stanovování tématu práce reflektovala úroveň vědeckého poznání v této oblasti v ČR a vychází z něj.

Teoretická část představuje relevantní teoretická východiska a to jak politologická, tak gendrová. Přináší tak adekvátní vhléd do problematiky vzhledem k tématu práce i podklad pro empirickou část práce.

Musím však upozornit i na několik nedostatků. V rámci kapitoly 1.3., kde autorka představuje feministické teorie zaměřené na oblast politiky, uvádí několik feministických přístupů, ale dále již nespecifikuje, který z nich si zvolila jako nosný pro svou práci (s.29). Dále v kap. 2, která měla být věnovaná složení parlamentu a vlád a postavení žen v politice v letech 1990-2006, se studentka v první části věnuje (kap. 2.1.2.-2.1.6.) jen složení vlády dle stranického zastoupení, ne však již poslanecké sněmovně, potažmo ženám, tak jak je uvedeno v názvu kapitoly. Postavení žen se věnuje v dalších kapitolách, škoda jen, že se omezuje pouze na vyjmenování jmen jednotlivých poslankyň a ministryň a nedoplnila tuto část také o statistiky a určitou interpretaci předložených dat.

V další části se studentka věnuje jednotlivým politickým stranám se zaměřením na podporu politické participace žen. Jedná se o více méně popisnou část, kdy autorka představuje přehledně fungování stran s ohledem na politickou participaci žen .

Touto kapitolou studentka plynule přechází do empirické části. Využívá jednak dat z rozhovorů, které realizovala v rámci své bakalářské práce. Škoda jen, že v textu se odkazuje jen na přílohu, kde umístila vybrané úryvky z rozhovorů a ne konkrétní citace z rozhovorů. Interpretace by byly podloženy daty a uvedená data by tak byla transparentněji prezentována. Dále studentka využívá různých dokumentů. Škoda jen, že se mnohdy omezuje jen na jejich představení a nevěnuje se jejich interpretaci . Na druhé straně se na některých místech pokouší o interpretaci, která však není podložena daty – například str. 19 uvádí, že KSČM nemá podíl na moci, a proto strana příliš neriskuje, když prosazuje ženy do vysokých pozic.

O metodách výzkumu, které autorka využila se dozvídáme až v kapitole 5 (i když data studentka prezentovala již v kap. 3). Prezentovaná metoda i technika je vhodná vzhledem k níže uvedené výzkumné otázce. Nejsou však reflektovány všechny techniky, které byly použity – například analýzy dokumentů v kapitole 3. a 4.

Hlavní připomínku mám k uvedené metodě analýzy dat. Studentka tvrdí, že využila k analýze dat zakotvené teorie dle Corbin a Strauss. Toto je však milné tvrzení, kterého se studenti často dopouští. Studentka použila část postupu, který se využívá při zakotvené teorii, a to kódování, ale již nerealizovala tuto metodu jako celek – tedy nedošla k určitému teoretickému nasycení a tvorbě teorií. Nepovažuji za nedostatek práce to, že studentka nebyla schopna realizovat zakotvenou teorii, protože realizace zakotvené teorie je velice náročné, ale to, že svou práci studentka takto milně prezentuje.

Dále musím upozornit na prezentaci vzorku. Dozvídáme se sice o věku, vzdělání a povolání respondentek, ale již ne o jejich politické příslušnosti, což považuji za klíčový parametr vzhledem k výzkumné otázce.

Závěrečná část práce je věnovaná analýze rozhovorů žen aktivních v politice o problémech kariérního vzestupu političek. Jedná se o dobře provedenou a zajímavě prezentovanou analýzu, kdy studentka využívá jak data z rozhovorů, tak pro interpretaci využívá poznatky z teoretické části.

V jedné z kapitol této části se studentka věnuje také strategiím prosazování genderové rovnosti. Zajímalo by mne však, zda se dá říci, které z uvedených strategií, respondentky uvádějí jako ty, které jsou realizovány, které respondentky jen navrhuji jako možné strategie.

V závěru analýzy studentka představuje kategorii, kterou nazývá apolitická solidarita. Tvrzení, které pojí s touto kategorií však není podloženo daty. Není také jasné, co autorka myslí tím, když mluví o budování solidarity žen se zaměřením na jasný politický cíl. Co je myšleno oním politickým cílem?

V závěru práce si studentka upravuje a poněkud zužuje výzkumnou otázku s porovnáním s těmi, které si kladla na počátku práce. Závěry, které předkládá jsou obecně velice nepromyšlené a nejsou podloženy zjištěními, které byly uvedeny v práci.

Napadají mne tedy nutně otázky, které v závěru zůstaly nezodpovězeny: Z čeho autorka usuzuje, že si strany nepomohou sami v otázce prosazování politické participace žen? A dále z ohledem na výzkumné otázky, které si autorka položila v úvodu práce, mají ženská sdružení a hnutí šanci dosáhnout zvýšení počtu žen v politice?

K formální úrovni práce nemám zásadnějších připomínek.

Vzhledem k tomu, že práce má velice proměnlivou úroveň, tak jak je patrné i z mého posudku, doporučuji práci hodnotit 30 body.

V Praze 6.6.2007